

In het kort: de nieuwe Easy Access-regeling (hbo)

De Easy Access-regeling (hbo) vervangt de oude 'readerregeling'. Deze informatie is ter voorbereiding van het Easy Access-webinar van 12 april 2021, die m.n. bedoeld is voor hbo-medewerkers die te maken hebben met auteursrecht (AIP's, bibliotheken, beleidsmedewerkers, juristen, docenten, maar ook andere geïnteresseerden).

Wat is er nieuw?

Met deze nieuwe afkoopregeling is het hergebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal binnen hbo-instellingen eenvoudiger dan ooit:

- **In één keer grotendeels compliant:** Door meer af te kopen, zijn er minder 'inbreuken' (schending auteursrecht).
- **Communicatie naar werkvloer eenvoudiger:** Simpele vuistregels voor docenten wat wel en wat niet kan.
- **Meer PowerPoint-plaatjes:** Regels rondom beeldmateriaal zijn verruimd.
- **Minder administratieve lasten door minder toestemmingsaanvragen:** Controlebezoeken ('inzagen') zijn verleden tijd. Wel kunnen er steekproeven plaatsvinden.
- **Meer inzicht in behoefte van docenten:** Hogescholen krijgen de verantwoordelijkheid om zelf inzicht te realiseren in alle overnames van meer dan 50 pagina's. Daardoor wordt de behoefte aan auteursrechtelijk beschermd materiaal bij docenten duidelijker, en krijgen gebruikers meer bewustzijn van auteursrecht.
- **Meer maatwerk uitgevers:** Bij meer dan 50 pagina's / 25% uit een werk bieden uitgevers granulair/modulair aanbieden van content aan.

Achtergrond

Hogescholen stellen delen van auteursrechtelijk beschermde werken (zie [art. 10 lid 1 Auteurswet](#)) ter beschikking aan studenten. Dit verveelvoudigen van publicaties (ook wel: 'hergebruik') is ter toelichting op het onderwijs en valt daarmee onder de zogenaamde 'onderwijsexceptie' in de Auteurswet ([art. 16 Aw](#)). Daarin staat dat korte stukken mogen worden overgenomen, mits de bron wordt vermeld én een redelijke vergoeding wordt betaald. Omdat het praktisch onmogelijk is om dit per overgenomen publicatie te betalen, gebeurt dit via een collectieve afkoopregeling.

Praktische informatie

Het contract is afgesloten tussen hogescholen (door de Vereniging Hogescholen, VH) en uitgevers (door Stichting UvO, Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties, de Mediafederatie en namens internationale uitgevers door de International Publishers Rights Organisation, IPRO). Daarnaast is Pictoright betrokken geweest (namens beeldmakers) en de FEMU (namens muziekuitgevers).

De VH vertegenwoordigt 36 door de overheid bekostigde hogescholen in Nederland, waar bijna 500 duizend studenten studeren. [Voor een actueel overzicht zie de website van VH](#) (wettelijk vastgelegd in [bijlage ex art. 1.8 Whw](#)). Hogescholen gaan € 8,50 (excl. BTW) betalen per kalenderjaar voor iedere student die op 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar stond ingeschreven aan hun instelling. Hogescholen ontvangen jaarlijks een rekening van Stichting UvO. Het contract loopt van 1 januari 2021 t/m 31 december 2023, eventueel stilzwijgend te verlengen voor maximaal één jaar. De regeling geldt niet voor: onderwijs met een commercieel oogmerk en onderwijs dat kosteloos voor een breed publiek beschikbaar is (bijv. MOOCs).

✓ BINNEN AFKOOPREGELING	✗ BUITEN AFKOOPREGELING
ALLES T/M 50 PAGINA'S (mits < 25% van het totale werk)	ALLES BOVEN 50 PAGINA'S (of > 25% van het totale werk)
✓ PAPIER ÉN DIGITAAL	✗ PAPIER ÉN DIGITAAL
 BOEK TIJDSCHRIFT BLADMUZIEK LITERAIR WERK	 TOESTEMMING VEREIST

50x **AFBEELDINGEN**

Maximaal 50 afbeeldingen in presentaties (PowerPoint, Prezi, e.d.).

Twee voorwaarden:

- Maximaal 10 werken van dezelfde maker.
- Niet meer dan 25 afbeeldingen uit hetzelfde werk.

Vuistregels

- *Vermeld altijd de bron (indien redelijkerwijs te achterhalen)*
- *Het materiaal is uitsluitend ter toelichting bij het onderwijs*
- *Publicaties moeten rechtmatig openbaar gemaakt zijn*
- *Meer gebruiken dan is afgekocht? Vraag (vooraf) toestemming.*
- *Direct linken & open access-content is (bijna) altijd goed*

Meer informatie:

- [Website Stichting UvO & bijbehorende FAQ voor hbo](#)
- Infographic, [high res afbeelding \(jpg/pdf\) hier te downloaden.](#)
- [Persbericht](#)
- [Het volledige contract](#)

Wat wordt er van hogescholen verwacht?

In de nieuwe regeling hebben UvO en de VH de volgende afspraken gemaakt:

1) Toestemming aanvragen voor gebruik 50+ pagina's

Meer dan 50 pagina's / meer dan 25% van een werk overnemen? Dit gebruik is niet afgekocht. Hiervoor dient u apart toestemming aan te vragen bij de rechthebbende. De AIP's van hogescholen gaan docenten hier zoveel mogelijk bij helpen. Zij kunnen direct toestemming aanvragen via de [UvO webportal](#).

2) Jaarlijkse rapportage 'andere overnames'

Hogescholen maken een overzicht van al het hergebruik van content die niet is afgekocht d.m.v. de afkoopregeling en losse toestemmingsaanvragen. Dit rapporteren zij aan UvO, met gegevens over het aantal pagina's en de 'oplage' (aantal studenten). Vermeld in dit overzicht:

- a) Toestemmingsaanvragen voor 'niet-korte' overnames
- b) Inbreukmakende overnames waarvoor géén toestemming is aangevraagd (artikel 5.7). Daarvoor kunt u het Excel-format gebruiken dat binnenkort op de UvO website staat. Stuur de rapportage elk jaar **vóór 1 april** op aan Stichting UvO (UvO@cedar.nl), de eerste keer op 1 april 2022. UvO kan u ook helpen deze rapportage op te stellen.

LET OP

- Rapportage niet of niet op tijd aangeleverd? Dan dient UvO toegang te krijgen tot uw digitale leeromgeving.
- Zijn er inbreuken? Dan kunt u een naheffing ontvangen. Daarbij wordt het duurdere 'inbreuktarief' gehanteerd. *Vooraf* regelen is een stuk goedkoper!

3) Voorkomen van 'meervoudige overnames'

Hogescholen zullen er alles aan doen om 'meervoudige overnames' te voorkomen. Dit zijn overgenomen stukken uit publicaties die substantieel de bovengrens van 50 pagina's / 25% van het werk overschrijden. Veelal gebeurt dat doordat meerdere hoofdstukken uit hetzelfde boek (los) overgenomen worden zodat bijv. praktisch een heel beeld op Blackboard staat. Dit zijn inbreuken.

- Hogescholen spannen zich in om de afspraken rond meervoudige overnames duidelijk te maken aan docenten.
- Uitgevers hebben toegezegd een aantrekkelijk en betaalbaar alternatief aan te bieden voor dit type gebruik (bijv. een digitale licentie).

4) Steekproef aan uw hogeschool

Stichting UvO kan steekproeven uitvoeren bij hogescholen om een beeld te krijgen van het daadwerkelijk hergebruik van content. De VH heeft een protocol voor de uitvoering van zo'n steekproef goedgekeurd. Hogescholen hebben toegezegd mee te werken aan deze steekproef.